

Ongehoorzame haarspeldjes en yoghurt tegen de muren

Het is een zonnige dag. De achterdeur staat open. Mijn moeder, mijn zusje en ik zijn net terug van de winkels. De boodschappen worden uitgeladen.

Ik ben nog net geen vier jaar. Ik klim op de eettafel, want zo kan mijn moeder beter bij mijn haren. De nieuwe haarspeldjes komen te voorschijn uit één van de tassen. Ik heb bij de drogist de mooiste uitgezocht. Rode met lieveheersbeestjes.

Dan loopt mijn plan spaak. Mijn moeder krijgt de speldjes niet van de verpakking. Ik zie haar prutsen. Ze draait het kartonnetje - waarop de speldjes bevestigd zitten - meerdere malen rond en keert 'm om. Ze trekt aan de speldjes.

'Mam, ik wil het proberen,' zeg ik, maar mijn moeder wil ze niet aan mij geven. 'Mama, laat mij eens!' probeer ik nogmaals. 'Nee, nee,' zegt mijn moeder, 'dadelijk maak je de speldjes kapot.' Ik kijk weer naar de verwoede pogingen van mijn moeder. Ze mompelt in zichzelf: 'Hé, hoe kan dat nou? Waarom krijg ik ze niet los? Wat is er mis met die dingen?' Dan slaakt ze een diepe zucht. 'Hier,' zegt ze terwijl ze me gefrustreerd de speldjes toesteekt 'probeer jij het dan maar...'

Ik krijg het kartonnetje met de speldjes in handen en besluit de speldjes te buigen. 'Nee!' roept mijn moeder, 'zo gaan ze...' Dan schiet er een speldje los.

Het blijkt dat deze speldjes tot het type 'knipjes' behoren. Als je ze buigt, gaan ze open. Als je ze in tegengestelde richting buigt, gaan ze dicht. Zodoende maak ik ze los van het kartonnetje.

Mijn moeder kijkt naar mijn handen terwijl ik haar nog een paar keer demonstreer hoe de speldjes werken. Dan bevestigt ze ze in mijn haar en tilt me van tafel. Terwijl ik wegloop roep ik nog: 'Jij wist het niet hé mama, maar ik wel!'

Nu ben ik de mama. Mijn dochter is negen maanden. Zo'n twee keer per week krijgt ze een schaaltje met yoghurt en een lepel. Ik laat haar ontdekken hoe zij de yoghurt – die ze heerlijk vindt – in haar mond kan krijgen. Haar volle hand verdwijnt in het schaaltje. De lepel wordt keer op keer gedraaid en van alle kanten bekeken, betast en in haar mond genomen. Ze hapt in de rand van het schaaltje en probeert het om te gooien.

Ik houd het schaaltje vast, omdat ik geen yoghurt tegen de muren wil. Ik demonstreer haar af en toe hoe je yoghurt kunt oplepelen en geef haar de voorgeladen lepel aan. Meer wil ik niet ingrijpen. Ik wil dat zijzelf ontdekt hoe het eten van iets vloeibaars werkt. Zo nu en dan moet ik me inhouden om me aan mijn voornemen te houden.

Zowel mijn moeder als ikzelf begrenzen onze dochters in de ruimte die zij krijgen om te experimenteren en dus om te leren. We proberen beiden te voorkomen dat er iets gebeurt wat we niet willen. Grenzen zijn belangrijk. Volledige vrijheid, is geen vrijheid. Door je grenzen aan te geven, kan een kind ontdekken hoe mensen werken, hoe de realiteit werkt.

Hoewel...

Soms, als je even loslaat, blijken haarspeldjes, knipspeldjes te zijn en blijkt dat er uit een schaaltje yoghurt ook prima gedronken kan worden.

Anne van Hees
Augustus 2012